

УКРАЇНА

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ

Р О З П О Р Я Д Ж Е Н Н Я

від 05 квітня 2024 р.

Чернігів

№ 209

*Про затвердження обласної Програми
охорони психічного здоров'я та психосоціальної
підтримки цивільного населення у Чернігівській
області на 2024–2025 роки*

Відповідно до законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про правовий режим воєнного стану», постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», з метою зміцнення психічного здоров'я цивільного населення Чернігівської області

з о б о в' я з у ю :

1. Затвердити обласну Програму охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024–2025 роки (далі – Програма), що додається.
2. Відповідальним виконавцям забезпечити реалізацію заходів, визначених Програмою.
3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови обласної державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Начальник

В'ячеслав ЧАУС

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
Чернігівської обласної
військової адміністрації

05 квітня 2024р. № 209

ОБЛАСНА ПРОГРАМА

**охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки
цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки**

м. Чернігів 2024

ЗМІСТ

	стор.
I. Паспорт обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки	3
II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	4
III. Мета Програми	6
IV. Шляхи розв'язання проблеми	7
V. Фінансове забезпечення Програми	8
VI. Завдання і заходи, очікувані результати, ефективність Програми	8
VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми	9

Додатки до Програми:

Додаток 1

Ресурсне забезпечення обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024–2025 роки

Додаток 2

Напрями діяльності та заходи обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

Додаток 3

Результативні показники виконання завдань і заходів обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

1. ПАСПОРТ

обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024-2025 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Обласна державна адміністрація
2.	Дата, номер і назва документа органу виконавчої влади про розроблення програми	Основи законодавства України про охорону здоров'я, розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р «Про схвалення Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року»
3.	Розробник Програми	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації
4.	Відповідальний виконавець Програми	Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації
5.	Учасники Програми	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, Департамент сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації, Обласний центр соціальних служб облдержадміністрації, комунальний заклад «Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації», міські, селищні, сільські ради (за згодою), комунальні заклади охорони здоров'я та освіти Чернігівської області, неурядові організації, комунальна установа «Чернігівський обласний молодіжний центр», Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, Обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»
6.	Термін реалізації Програми	2024 – 2025 роки
7.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми	Обсяг видатків визначається щорічно у відповідних місцевих бюджетах

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Проблеми у сфері психічного здоров'я та психосоціальні потреби не завжди помітні, проте вони цілком реальні, вимагають невідкладної допомоги та в деяких випадках загрожують життю. У всьому світі вони є однією з основних причин погіршення фізичного здоров'я людей та виникнення інвалідності. При цьому, близько двох третин людей, що страждають на психічні порушення чи мають особливі психосоціальні потреби, ніколи не звертаються по допомогу як через брак доступу до кваліфікованого догляду і лікування, так і через стигматизацію цього питання. Експерти ВООЗ дійшли висновку, що більш ніж 80% людей, які страждають на психічні розлади, не мають змоги звернутися по якісну та доступну допомогу до спеціаліста. В той же час самогубства, які є другою за розповсюдженістю причиною смерті серед молоді, щороку забирають життя близько 800 000 осіб.

Більшість людей здатні впоратися зі станом дистресу за умови доступу до базових соціальних послуг, підтримки сім'ї, друзів і громади, а також можливості застосування особистих стратегій виходу з кризових ситуацій. Вчасне та адекватне надання допомоги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки дозволяє уникнути перетворення стану дистресу на більш серйозні психічні проблеми. Особливо це стосується дітей, бо відсутність вчасної допомоги в кризових ситуаціях становить для них дуже високий ризик.

Збройні конфлікти, стихійні лиха та інші надзвичайні ситуації також мають значний і довготривалий вплив на психічне здоров'я та психосоціальне благополуччя населення.

Вторгнення РФ в Україну створило безліч нових викликів для всіх українців. І ці нові виклики не тільки стають на шляху до повноцінного життя, а й створюють перешкоди для реалізації потреб, які ще зовсім нещодавно здавалися базовими. Війна забирає життя і здоров'я, змушує людей залишати свої домівки, розлучає близьких. Практично все населення України живе в постійному стресі, переживає тривогу за своє життя та життя своїх близьких, не відчуває себе у безпеці, що в цілому має негативний вплив на його психічне здоров'я. Особливо ці відчуття посилюються внаслідок щоденних обстрілів, відключення електроенергії, тимчасового припинення централізованої подачі води та тепла. Порушення сну, сильна роздратованість, невмотивована злість, бажання зануритися у роботу, або навпаки апатія. Коли виникає 90% негативних думок, які переслідують, панічні атаки, розлади в стосунках, зниження пам'яті і концентрації уваги, втрата сенсу життя. Це і є певні ознаки посттравматичного розладу, з якими людина не може справитися без допомоги фахівців.

При цьому місцеві громади, служби з охорони психічного здоров'я та надання психосоціальної підтримки можуть бути дуже обмежені в можливостях або відсутні взагалі. І навіть якщо такі служби існують і функціонують, ті, хто потребує їхньої допомоги, можуть не мати до них адекватного доступу через побоювання щодо особистої безпеки, фінансові труднощі, соціальну

стигматизацію, незручне розташування таких служб або й просто через незнання про їх існування

На сьогодні допомога, яка стосується психічного здоров'я в медичній сфері, надається закладами охорони здоров'я та фінансується Національною службою здоров'я України (далі – НСЗУ) відповідно до пакетів програми медичних гарантій (далі – ПМГ).

Допомога у сфері психічного здоров'я надається: на рівні первинної медичної допомоги – лікарями загальної практики (сімейними лікарями), середнім медичним персоналом; на рівні спеціалізованої допомоги – медичними психологами, психологами, психотерапевтами, психіатрами, дитячими психіатрами, медичними сестрами, а також психіатрами, психологами та психотерапевтами, медичними сестрами при наданні реабілітаційних послуг та паліативної допомоги.

Основні пакети ПМГ, якими передбачається надання психіатричної, психологічної та реабілітаційної допомоги:

1) № 9 «Профілактика, діагностика, спостереження в амбулаторних умовах» (психіатрична допомога надається в спеціалізованих та багатoproфільних амбулаторно-поліклінічних закладах охорони здоров'я, в тому числі психіатричних/наркологічних кабінетах, лікарями: психіатрами, наркологами, лікарями-психологами та психотерапевтами, а також психологами та практичними психологами з вищою не медичною освітою);

2) № 19 «Психіатрична допомога дорослим та дітям у стаціонарних умовах» (психіатрична стаціонарна допомога надається в спеціалізованих та багатoproфільних закладах охорони здоров'я лікарями: психіатрами, наркологами, лікарями-психологами та психотерапевтами, а також психологами та практичними психологами з вищою не медичною освітою);

3) № 39 «Психіатрична допомога дорослим та дітям, яка надається мультидисциплінарною командою» (надається в спеціалізованих та багатoproфільних закладах охорони здоров'я, які мають укладену угоду з НСЗУ за пакетом № 19 «Психіатрична допомога дорослим та дітям у стаціонарних умовах», у складі команди: лікар-психіатр, лікар-психолог та/або психолог, медична сестра, соціальний працівник закладу охорони здоров'я або установи соціального захисту (на договірних засадах));

4) № 22 «Лікування осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживанням опіоїдів із використанням препаратів замісної терапії» (замісна підтримувальна терапія призначається лікарями-наркологами, надається лікарями: наркологами, психіатрами, а також лікарями будь-яких медичних спеціальностей, які мають відповідну теоретичну підготовку за даним напрямком, розміщення сайтів ЗПТ можливе в будь-якому закладі охорони здоров'я, в тому числі в медичних частинах місць позбавлення волі);

5) № 51 «Супровід і лікування дорослих та дітей з психічними розладами на первинному рівні» (надається в центрах первинної медико-санітарної

допомоги, сімейними лікарями, які мають відповідну підготовку за Програмою mhGAP з ведення психічних, неврологічних розладів і розладів пов'язаних із вживанням психоактивних речовин, у неспеціалізованих закладах охорони здоров'я);

б) № 23 «Стаціонарна паліативна медична допомога» та № 24 «Мобільна паліативна медична допомога дорослим та дітям» (хворим на хронічні важкі розлади психіки, в тому числі обумовлені нейродегенеративними процесами надається стаціонарно та мобільними паліативними бригадами за місцем перебування осіб лікарями-психіатрами та лікарями інших лікувальних спеціальностей, в тому числі педіатричними, середнім медичним персоналом, які мають відповідну теоретичну підготовку з надання хоспісно-паліативної допомоги, психологами, духовниками);

7) № 53 «Реабілітаційна допомога дорослим та дітям в стаціонарних умовах» та № 54 «Реабілітаційна допомога дорослим та дітям в амбулаторних умовах» (пакетами реабілітації передбачено надання психотерапевтичної та психологічної допомоги).

За даними соціологічних досліджень, понад 90% українців мали хоча б один із симптомів тривожного розладу, а 57% перебувають у зоні ризику розвитку ментальних порушень, однак українці не мають звички звертатися до фахівця: 31% громадян не вважають свої проблеми достатніми для цього, що нині є основним бар'єром на шляху звернення по психологічну допомогу.

Таким чином, розроблення обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки сприятиме забезпеченню надання якісної і психіатричної, психологічної та реабілітаційної допомоги населенню Чернігівської області в умовах її крайньої потреби на тлі бойових дій, що тривають в Україні.

3. Мета Програми

Метою Програми є зміцнення психічного здоров'я цивільного населення Чернігівської області шляхом створення цілісної, скоординованої, міжсекторальної системи охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки, яка відповідає потребам населення та базується на принципах доказовості, дотримання прав людини та відновлення.

Для досягнення цієї мети необхідно реалізувати такі завдання:

1) забезпечити рівний доступ до послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки з пріоритетом на попередження і своєчасне реагування;

2) сформувати в охороні здоров'я, освіті та системі соціального захисту цілісну модель турботи про психічне здоров'я;

3) підвищити ефективність неспеціалізованої та спеціалізованої допомоги і послуг на рівні територіальних громад, зокрема сформувати «маршрути пацієнта» та розвивати Центри психічного здоров'я;

4) забезпечити надання комплексної інтегрованої підтримки людям, які мають особливі потреби у сфері психічного здоров'я або психосоціальні потреби;

5) залучити недержавні організації до мережі надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки;

6) забезпечити професійний розвиток фахівців неспеціалізованих ланок медичної допомоги, соціальної роботи, екстреної медичної допомоги з питань охорони психічного здоров'я та надання первинної психосоціальної допомоги;

7) розгорнути в територіальних громадах на базі закладів охорони здоров'я та освіти за участі соціальних працівників, практичних психологів та громадського сектору активну просвітню та психоедукаційну роботу з метою формування у населення області усіх вікових груп елементарних знань про психічне здоров'я та навичок самодопомоги для його зміцнення й відновлення;

8) розвивати обласну мережу надавачів соціальних послуг з урахуванням потреб у сфері турботи про психічне здоров'я.

4. Шляхи розв'язання проблеми

Досягнення визначеної мети Програми та розв'язання проблеми можливе шляхом:

1) формування усвідомленого та відповідального ставлення населення до власного здоров'я та особистої безпеки;

2) розвитку системи популяризації психічного здоров'я та профілактики психічних розладів;

3) підвищення рівня обізнаності щодо психічного здоров'я у суспільстві та подолання стигматизації;

4) забезпечення доступу населення до спеціалізованої медичної допомоги;

5) розвитку системи психологічної та соціальної допомоги на рівні територіальних громад;

6) посилення диференційованості надання допомоги у сфері охорони психічного здоров'я та підвищення чутливості до потреб специфічних суспільних груп;

7) підвищення якості кадрового забезпечення та рівня професійної підготовки фахівців з питань психічного здоров'я та надання первинної психосоціальної допомоги;

8) удосконалення системи формування та підтримки професійних компетентностей фахівців у сфері охорони психічного здоров'я.

5. Фінансове забезпечення обласної Програми

Фінансове забезпечення заходів обласної Програми здійснюватиметься за рахунок загального обсягу асигнувань обласного бюджету, які передбачаються у кошторисах відповідних виконавців обласної Програми, коштів інших місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Реалізація заходів обласної Програми не потребуватиме додаткових фінансових та матеріальних затрат.

Обласна Програма буде виконуватися в один етап з терміном її реалізації протягом 2024 – 2025 років.

6. Завдання і заходи, очікувані результати, ефективність Програми

Перелік завдань і заходів з виконання обласної Програми наведено у додатку 2.

Виконання Програми дасть змогу:

забезпечити доступність допомоги щодо психічного здоров'я на рівні територіальних громад;

усунути бар'єри доступу до реабілітаційних і соціальних послуг для осіб з психічними та інтелектуальними порушеннями;

зменшити рівень смертності внаслідок самогубств та нещасних випадків;

підсилити роль громадського сектору у сфері охорони психічного здоров'я;

покращити забезпечення ліками осіб, які страждають на психічні захворювання;

підвищити кваліфікацію надавачів медичних послуг та забезпечити підтримку їх ментального здоров'я;

забезпечити надання психоемоційної підтримки учасникам освітнього процесу;

сприяти формуванню в суспільстві культури піклування про ментальне здоров'я;

популяризувати та утверджувати здорові і безпечні способи життя, в тому числі психічного здоров'я серед молоді;

збільшувати кількість осіб, залучених до активного відпочинку та рухової активності.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Виконання обласної Програми здійснюється шляхом реалізації заходів виконавцями, зазначеними у цій Програмі.

Безпосередній контроль та координацію за виконанням заходів обласної Програми здійснює Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації.

Учасники обласної Програми щоквартально до 10 числа місяця, що настає за звітним періодом, надають Управлінню охорони здоров'я обласної державної адміністрації звітну інформацію про хід реалізації заходів обласної Програми.

Управління охорони здоров'я обласної державної адміністрації забезпечує підготовку щорічних звітів про виконання програми відповідно до п. 7 розпорядження голови Чернігівської обласної державної адміністрації від 05.05.2016 № 245 «Про Порядок розроблення регіональних цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання».

Начальник Управління охорони здоров'я
обласної державної адміністрації

 Андрій ЛІННИК

Додаток 1

до обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

Ресурсне забезпечення
обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання обласної Програми	Етапи виконання обласної Програми		Всього витрат на виконання Програми
	I		
	2024 рік	2025 рік	
Обсяг ресурсів, всього	Обсяг видатків визначається щорічно у відповідних місцевих бюджетах		

Начальник Управління охорони здоров'я
обласної державної адміністрації

Андрій ЛІШНИК

Додаток 2

до обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

Напрями діяльності та заходи обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
1	Забезпечення сталості та доступності надання якісних послуг з психічного здоров'я	1.1. Інтегрувати послуги з підтримки психічного здоров'я у первинний рівень медичної допомоги шляхом укладання договорів з Національною службою здоров'я України про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій за напрямом «Супровід і лікування дорослих і дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги»	2024-2025	Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, комунальні заклади охорони здоров'я області, міські, селищні, сільські ради (за згодою)	Фінансування не потребує	Фінансування не потребує			Всі заклади первинного рівня надання медичної допомоги за контрактом з НЗСУ за пакетом «Супровід і лікування дорослих і дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги»
		1.2. Забезпечити роботу щодо укладання договорів з Національною службою здоров'я України про медичне обслуговування населення за програмою медичних гарантій за напрямом «Психіатрична допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах» та «Психіатрична допомога, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами»	2024-2025						
					Фінансування не потребує	Фінансування не потребує			Закладами охорони здоров'я з надання спеціалізованої медичної допомоги дотримано вимоги НЗСУ до пакетів з надання психіатричної допомоги населенню та укладені відповідні договори

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
2	Поліпшення умов життя осіб, які страждають на розлади психіки та поведінки і потребують надання спеціалізованої медичної допомоги	1.3. Проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу через інтернетресурси, засоби масової інформації для підвищення рівня поінформованості населення про психічне здоров'я, права і основоположні свободи людини	2024-2025	Управління охорони здоров'я обласної лікарні, КНП «Обласний центр екстреної медичної	Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			Виконавцями програми проведено брифінги, виступи, круглі столи, організовано публікації з питань ментального здоров'я
		1.4. Передбачати в місцевих бюджетах ресурси для фінансування витрат, пов'язаних з відпуском особам, які страждають на психічні захворювання, лікарських засобів безоплатно і на пільгових умовах, поза межами програми «Доступні ліки»	2024-2025		Бюджети місцевого самоврядування	Обсяги видатків визначаються щорічно у відповідних місцевих бюджетах			Пацієнтів, які отримали рецепт, забезпечено ліками на пільгових умовах
		2.1. Розширити мережу надавачів послуг спеціалізованої медичної допомоги за пакетом медичних послуг «Лікування осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів із використанням препаратів замісної підтримувальної терапії»	2024-2025		Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			Збільшено кількість закладів охорони здоров'я, які надають послуги із замісної підтримувальної терапії
		2.2. Інтегрувати послуги з підтримки психічного здоров'я у службу екстреної медичної допомоги	2024-2025		Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			Працівниками КНП «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» у своїй діяльності застосовуються знання з

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
				допомоги та медицини катастроф					ментального здоров'я
		2.3. Створити у структурі КНП «Чернігівська обласна дитяча лікарня» центр ментального здоров'я	2024-2025	Управління охорони здоров'я облдержадміністратції, КНП «Чернігівська обласна дитяча лікарня»	Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			Створено та забезпечено функціонування центру ментального здоров'я
		2.4. Розробити та дотримуватися регіональних маршрутів надання допомоги особам із психічними розладами із врахуванням законтрактованих з НСЗУ надавачів медичних послуг	2024-2025	Управління охорони здоров'я облдержадміністратції, комунальні заклади охорони здоров'я	Фінансування не потребує				Розроблено та дотримуються закладами охорони здоров'я маршрути надання допомоги особам із психічними розладами
		2.5. Впровадити телемедичні технології в діяльність закладів охорони здоров'я області для надання медичної допомоги пацієнтам з розладами психіки та поведінки	2024-2025		Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			В КНП «Чернігівська обласна психоневрологічна лікарня» в цілодобовому режимі забезпечено надання послуг з телемедичних консультацій
		2.6. Забезпечити функціонування та оновлення переліку надавачів послуг з охорони психічного здоров'я з відкритим доступом до них потенційних користувачів	2024-2025	Департамент соціального захисту населення облдержадміністратції, Управління	Фінансування не потребує				Функціонує та регулярно оновлюється реєстр надавачів з доступом до інтерактивного джерела

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
3	Підвищення кваліфікації надавачів медичних послуг та підтримка їх ментального здоров'я	послуг		охорони здоров'я обласних адміністрацій					інформації
		3.1. Включити курси підвищення кваліфікації молодших спеціалістів з медичною освітою питань ментального здоров'я та запобігання професійному вигоранню в тематику навчальних програм циклів спеціалізації та тематичного удосконалення медичних працівників	2024-2025	Управління охорони здоров'я обласних адміністрацій, комунальні заклади охорони здоров'я, КЗ «Чернігівський базовий медичний коледж»	Обласний бюджет	Фінансування здійснюється в межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Навчання з питань ментального здоров'я та запобігання професійному вигоранню пройшли 4000 медичних працівників
		3.2. Організувати проходження медичним персоналом навчання, курсів тематичного удосконалення тощо з питань надання психологічної та психіатричної допомоги дорослим та дітям			Обласний бюджет	Фінансування здійснюється в межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Навчання з питань надання психологічної та психіатричної допомоги дорослим та дітям пройшли 135 медичних працівників
		3.3. Впровадити в закладах охорони здоров'я області програм підтримки ментального здоров'я персоналу (профілактика професійного вигорання)	2024-2025	Управління охорони здоров'я обласних адміністрацій, комунальні заклади охорони здоров'я, неурядові організації	Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			В закладах охорони здоров'я запроваджено програми щодо профілактики професійного вигорання
		3.4. Створити в закладах охорони здоров'я кабінети психологічної підтримки з метою реалізації програм саморозвитку та першої психологічної допомоги	2024-2025		Інші джерела	Фінансування здійснюється у межах програми медичних гарантій			В закладах охорони здоров'я створено кабінети психологічної підтримки, проведено відповідні тренінги

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
4	Надання психоемоційної підтримки учасникам освітнього процесу	4.1. Проводити моніторинг забезпечення посадами практичних психологів та соціальних педагогів закладів освіти області з метою визначення потреби у практичній, консультативній та профілактичній психологічній допомозі	2024 - 2025	Управління освіти і науки облдержадміністрації, Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського	Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Здійснено аналіз забезпечення посадами практичних психологів та соціальних педагогів закладів освіти області
		4.2. Проводити навчання для педагогічних працівників за програмами «Плекання резильєнтності у закладах освіти», «Формування навичок надання першої психологічної допомоги здобувачам освіти» у дітей дошкільного віку та школярів	2024 - 2025	Управління освіти і науки облдержадміністрації, Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, заклади освіти області	Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Підвищено рівень обізнаності працівників психологічної служби закладів системи освіти з питань надання психоемоційної підтримки учасникам освітнього процесу
		4.3. Включити до програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників теми: «Буллінг: наслідки, профілактика, технології подолання», «Репродуктивне здоров'я та відповідальна поведінка учнівської молоді», «Профілактика проявів насильства у сім'ї та освітньому закладі», «Причини соціально негативних проявів у поведінці дітей», «Суїцидальні спроби та	2024-2025	Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського	Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Підвищено рівень обізнаності педагогічних працівників з питань протидії булінгу, насильству, негативним проявам

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
		демонстративна поведінка: профілактика та робота з наслідками» та інші							
		4.4. Для успішної адаптації новопризначених спеціалістів психологічної служби системи освіти проводити навчально-методичні заходи, школи молодого спеціаліста, консультації, навчальні вебінари тощо	2024-2025	Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського	Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Підвищено рівень професійної підготовки новопризначених спеціалістів психологічної служби системи освіти
		4.5. Впроваджувати у закладах освіти області профілактичні програми, проводити тренінги з формування здорового способу життя, ненасильницьких моделей вирішення конфліктних ситуацій, попередження будь-яких форм насильства та правопорушень серед учасників освітнього процесу	2024 - 2025		Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Опановано методи надання психосоціальної допомоги, сформовано навички спілкування та взаємодії у кризових ситуаціях; налагоджено співпрацю з представниками установ надання соціальних послуг та представниками громадських організацій, які опікуються питаннями збереження ментального здоров'я, працівників психологічної служби системи освіти та соціальними працівниками.
		4.6. Впроваджувати у закладах освіти області, у співпраці з громадськими організаціями, за участю представників установ надання соціальних послуг, які опікуються питаннями збереження ментального здоров'я, працівників психологічної служби системи освіти та соціальних працівників програми та проєкти, спрямовані на забезпечення психологічної підтримки учасників освітнього процесу	2024 - 2025	Чернігівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, заклади освіти області	Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			Опановано методи надання психосоціальної допомоги, сформовано навички спілкування та взаємодії у кризових ситуаціях; налагоджено співпрацю з представниками установ надання соціальних послуг та представниками громадських організацій, які опікуються питаннями збереження ментального здоров'я, працівниками психологічної служби системи освіти та соціальними працівниками.

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
5	Сприяти формуванню в суспільстві культури піклування про ментальне здоров'я	4.7. Психоедукація учасників освітнього процесу щодо основних причин самогубств, шляхів виявлення суїцидальних настроїв серед здобувачів освіти, профілактики залежностей із застосуванням механізму психологічної підтримки	2024-2025	Управління охорони здоров'я обласної адміністрації, Управління освіти і науки обласної адміністрації, Департамент соціального захисту населення обласної адміністрації, Департамент інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю обласної адміністрації,	Обласний бюджет/бюджети місцевого самоврядування	Фінансування здійснюється у межах кошторисних призначень галузі «Освіта»			На офіційних сайтах структурних підрозділів обласної адміністрації та в соціальних мережах забезпечено розміщення інформаційних повідомлень про проведення кампанії
		5.1. Інформувати населення через офіційні сайти та соціальні мережі про проведення інформаційної кампанії в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»	2024-2025		Фінансування не потребує				
		5.2. Проводити публічні заходи, конференції, зустрічі, флешмоби тощо в межах Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»	2024-2025		Фінансування не потребує				
					Фінансування не потребує			Організовується проведення публічних заходів, конференцій, зустрічей, флешмобів тощо з питань ментального здоров'я	

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат	
						Всього	2024	2025		
6	Забезпечити професійний розвиток фахівців соціальної сфери з питань надання первинної психосоціальної допомоги	5.3. Забезпечити моніторинг потреб населення в соціальних, освітніх, медичних послугах та впровадити міжвідомчу взаємодію їх надавачів	2024-2025	Чернігівський обласний центр соціальних служб, Управління освіти і науки облдержадміністрації, Управління охорони здоров'я облдержадміністрації, міські, селищні, сільські ради (за згодою)	Фінансування не потребує				Організовано роботу з реагування на виявлення та задоволення визначеної категорії осіб у соціальних, освітніх та медичних послугах	
		6.1. Проводити навчальні заходи щодо забезпечення психічного здоров'я населення, незалежно від місця проживання та обставин, з метою набуття ними навичок управління стресом	2024-2025	Чернігівський обласний центр соціальних служб	Обласний бюджет	Фінансування здійснюється у межах визначених бюджетних призначень галузі «Соціальний захист»				Проведено 9 циклів занять Навчено 140 фахівців з територіальних громад Підвищено якість соціальних послуг у сфері турботи про психічне здоров'я у ТГ, фахівці з яких пройшли навчання
		6.2. Організовувати навчання для надавачів соціальних послуг з питань профілактики професійного вигорання та піклування про ментальне здоров'я	2024-2025	Чернігівський обласний центр соціальних служб	Фінансування не потребує					Проведено заходи для надавачів соціальних послуг
7	Популяризація та утвордження здорового і	Проводити обласні та місцеві освітньо-виховні, культурно-мистецькі, інформаційно-просвіт-	2024-2025	Департамент сім'ї, молоді та спорту облдерж-					Підвищено поінформованість молодих людей щодо способів	

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
	безпечного способу життя, психічного здоров'я серед молоді	нищкі заходи; видавати інформаційні матеріали та виготовляти і розміщувати соціальні фільми, ролики та соціальну рекламу, що спрямовані на зміцнення психічного (ментального) здоров'я молодих людей, утому числі надання психологічної допомоги		адміністрації, КУ «Чернігівський обласний молодіжний центр»	Фінансування не потребує				підтримки психічного (ментального) здоров'я
8	Розширення в територіальних громадах області мережі локацій соціального проекту «Активні парки – локації здорової України»	Організувати роботу щодо обладнання в парках, скверах і місцях масового відпочинку населення територіальних громад області додаткові локації «Активних парків»	2024-2025	Департамент сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації, міські, селищні, сільські ради (за згодою), обласний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»	Державний бюджет, обласний бюджет, бюджети місцевого самоврядування	Обсяг фінансування визначається щорічно, виходячи із потреби			Додатково на територіях громад влаштовано 3-5 «Активних парків»
9	Залучення населення до активного відпочинку та рухової активності на локаціях «Активних	9.1. Залучати населення територіальних громад до активного відпочинку і рухової активності на базі 19 діючих і новообладнаних локацій «Активних парків»	2024-2025	Фінансування не потребує			Збільшено на 10% кількість осіб, охоплених активними заняттями, руховою активністю і змістовно відпочиваючих на свіжому повітрі на локаціях «Активних		

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі по роках:			Очікуваний результат
						Всього	2024	2025	
10	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	9.2. Забезпечувати ефективну роботу координаторів на 19 діючих та новообладнаних локаціях «Активних парків»	2024-2025	Чернігівський обласний центр соціальних служб, комунальний заклад «Чернігівський регіональний центр підвищення кваліфікації»	Обласний бюджет /інші джерела				Підвищено якість соціальних послуг у сфері підтримки клієнтів із дотриманням етичних норм та правил, із повагою до гідності отримувачів соціальної послуги та з недопущенням негуманних і дискримінаційних дій у ТТ, фахівці з яких пройшли навчання
		9.3. Збільшувати кількість фізкультурно-масових заходів, які проводяться на локаціях «Активних парків»							
		Підвищувати кваліфікацію фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників, соціальних робітників та інших спеціалістів територіальних громад області з урахуванням аспектів підтримки клієнтів із дотриманням етичних норм та правил, із повагою до гідності отримувачів соціальної послуги та з недопущенням негуманних і дискримінаційних дій							

Начальник Управління охорони здоров'я
обласної державної адміністрації

Андрій ЛПНІК

Додаток 3

до обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

Результативні показники

виконання завдань і заходів обласної Програми охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки цивільного населення у Чернігівській області на 2024 – 2025 роки

Назва показника	Одиниця виміру	Роки	
		2024	2025
Напрямок 1. Забезпечення сталості та доступності населення до надання якісних послуг з психічного здоров'я			
1.1. Кількість закладів охорони здоров'я, які надають первинну медичну допомогу	одиниць	34	34
Відсоток закладів охорони здоров'я первинної ланки надання медичної допомоги законтрактованих за пакетом ПМГ «Супровід і лікування дорослих і дітей з психічними розладами на первинному рівні медичної допомоги»	%	100	100
1.2. Кількість закладів охорони здоров'я, які надають спеціалізовану медичну допомогу особам, які страждають на розлади психіки та поведінки	одиниць	2	2
Відсоток закладів охорони здоров'я, які надають спеціалізовану медичну допомогу, законтрактованих за пакетами ПМГ «Психіатрична допомога дорослим і дітям у стаціонарних умовах» та «Психіатрична допомога, яка надається мобільними мультидисциплінарними командами»	%	100	100
1.3. Відсоток осіб, які отримали лікарські засоби безоплатно і на пільгових умовах від загальної кількості осіб, що страждають на психічні захворювання та звернулись за медичною допомогою	%	70	80

Назва показника		Одиниця виміру	Роки	
			2024	2025
Напрямок 2. Здійснення заходів, направлених на поліпшення умов життя осіб, які страждають на розлади психіки та поведінки і потребують надання спеціалізованої медичної допомоги				
2.1. Відсоток збільшення кількості закладів охорони здоров'я, які надають спеціалізовану медичну допомогу за пакетом медичних послуг «Лікування осіб з психічними та поведінковими розладами внаслідок вживання опіоїдів із використанням препаратів замісної підтримувальної терапії»		%	25	20
Кількість осіб, яким буде надана медична допомога із використанням препаратів замісної підтримувальної терапії		осіб	840	860
2.2. Відсоток медичних працівників КНП «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», які у своїй діяльності застосовують знання з ментального здоров'я		%	95	100
2.3. Створення центру ментального здоров'я		одиниць	У структурі КНП «Чернігівська обласна дитяча лікарня» функціонує центр ментального здоров'я	
2.4. Розроблення регіональних маршрутів надання допомоги особам із психічними розладами		наказ	В Управлінні охорони здоров'я виданий наказ про затвердження маршруту надання допомоги особам із психічними розладами	
2.5. Кількість закладів охорони здоров'я, в яких впроваджені телемедичні технології для надання медичної допомоги пацієнтам з розладами психіки та поведінки		одиниць	90	100
Напрямок 3. Підвищення кваліфікації надавачів медичних послуг та підтримка їх ментального здоров'я				
3.1. Кількість медичних працівників, які пройшли навчання з питань ментального здоров'я та запобігання професійному вигоранню		осіб	1700	2300
3.2. Кількість медичних працівників, які пройшли навчання з питання надання психологічної та психіатричної допомоги дорослим та дітям		осіб	65	70

Назва показника		Одиниця виміру	Роки	
			2024	2025
Напрям 6. Забезпечення професійного розвитку фахівців соціальної сфери з питань надання первинної психосоціальної допомоги				
6.1. Кількість навчених фахівців з територіальних громад		осіб	70	70
Напрям 8. Розширення в територіальних громадах області мережі локацій соціального проекту «Активні парки – локації здорової України»				
Кількість додатково обладнаних на територіях громад «Активних парків»		одиниць	2	2
Напрям 9. Залучення населення до активного відпочинку та рухової активності на локаціях «Активних парків»				
9.1. Відсоток збільшення кількості осіб, охоплених активними заняттями руховою активністю і змістовно відпочиваючих на свіжому повітрі		%	5	5
9.2. Відсоток збільшення фізкультурно-масових заходів, які проводяться на локаціях «Активних парків»		%	5	5

Начальник Управління охорони здоров'я
обласної державної адміністрації

Андрій ЛІННІК